

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0339/2013

21. 10. 2013

DOPORUČENÍ

k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření protokolu, kterým se mění Dohoda
o vládních zakázkách

(07917/2013 – C7-0180/2013 – 2013/0086(NLE))

Výbor pro mezinárodní obchod

Zpravodaj: Helmut Scholz

Vysvětlivky

- * Postup konzultace
- *** Postup souhlasu
- ***I Řádný legislativní postup (první čtení)
- ***II Řádný legislativní postup (druhé čtení)
- ***III Řádný legislativní postup (třetí čtení)

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu.)

OBSAH

	Strana
NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	5
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	6
STANOVISKO VÝBORU PRO ROZVOJ	10
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	13

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

**o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření protokolu, kterým se mění Dohoda o vládních zakázkách
(07917/2013 – C7-0180/2013 – 2013/0086(NLE))**

(Souhlas)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (07917/2013),
 - s ohledem na návrh protokolu, kterým se mění Dohoda o vládních zakázkách (07918/2013),
 - s ohledem na žádost o souhlas, kterou předložila Rada v souladu s čl. 207 odst. 4 prvním pododstavcem a čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) bodem v) Smlouvy o fungování Evropské unie (C7-0180/2013),
 - s ohledem na článek 81 a čl. 90 odst. 7 jednacího řádu,
 - s ohledem na doporučení Výboru pro mezinárodní obchod a stanovisko Výboru pro rozvoj (A7-0339/2013),
1. uděluje svůj souhlas s uzavřením protokolu;
 2. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, jakož i vládám a parlamentům členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Povaha a struktura Dohody o vládních zakázkách

Dohoda o vládních zakázkách je právně závaznou mezinárodní dohodou o přístupu na trhy s veřejnými zakázkami, jejímiž smluvními stranami jsou někteří členové WTO. Tato mnohostranná dohoda byla vyjednána souběžně s jednáním Uruguayského kola v roce 1994 a vstoupila v platnost dne 1. ledna 1996. Skládá se ze dvou částí:

- Hlavní text, v němž jsou stanovena pravidla pro nabídková řízení a který zaručuje transparentnost postupů a rovné zacházení s uchazeči;
- Působnost, která se skládá z příloh o přístupu na trh, kde smluvní strany upřesňují, kterou část svého trhu s veřejnými zakázkami otevírají mezinárodní konkurenci (tzv. „zahrnuté zakázky“). V nabídkovém řízení v oblasti zahrnutých zakázek nesmí smluvní strany rozlišovat mezi domácími a dalšími uchazeči spadajícími do působnosti Dohody o vládních zakázkách.

Co se týče prosazování právní závaznosti, spory mezi jednotlivými státy v rámci působnosti Dohody o veřejných zakázkách podléhají systému WTO pro řešení sporů.

V současné době má dohoda o vládních zakázkách 15 smluvních stran, téměř výhradně z řad vyspělých zemí: jsou to Arménie, Kanada, EU (a jejích 27 členských států), Hongkong, Island, Izrael, Japonsko, Korea, Lichtenštejnsko, Norsko, Singapur, Švýcarsko, Tchaj-wan a USA. Celkem 27 smluvních stran má status pozorovatele¹, přičemž 10 z nich v současné době jedná o přistoupení: Albánie, Čína, Gruzie, Kyrgyzská republika, Moldavsko, Nový Zéland, Omán, Panama a Ukrajina.

Dohoda o vládních zakázkách, na rozdíl od dvoustranných dohod, stanovuje společná pravidla pro větší skupinu zemí. Dohoda z roku 1996 však pro drtivou většinu členů WTO nebyla lákavá. Bylo nutné učinit změny, mimo jiné s ohledem na celkový vývoj v obchodním světě.

Jednání

Dohoda o vládních zakázkách obsahuje doložku přezkumu, která zavazuje smluvní strany k jednání o pravidlech a o působnosti dohody. To se stalo základem pro zahájení jednání v roce 1999. V prosinci 2006 dosáhly smluvní strany shody na revizi hlavního textu, v němž jsou stanovena pravidla.

Za EU vedla jednání Komise. V průběhu jednání vstoupila v platnost Lisabonská smlouva, která k ratifikaci dohody vyžaduje souhlas Evropského parlamentu a Rady. Tento postup však Evropskému parlamentu a zpravodaji neumožňuje změnit některé části smlouvy. Parlament se může pouze kladně či záporně vyjádřit k celému textu. Úlohou Parlamentu tedy je posoudit,

¹ Albánie, Argentina, Austrálie, Bahrajn, Černá Hora, Čína, Gruzie, Chile, Chorvatsko, Indie, Indonésie, Jordánsko, Kamerun, Kolumbie, Kyrgyzská republika, Malajsie, Moldavsko, Mongolsko, Nový Zéland, Omán, Panama, Ruská federace, Saúdská Arábie, Srí Lanka, Turecko, Ukrajina, Vietnam.

zda výhody, které dohoda přináší, převáží nad možnými negativní aspekty, a zda dohoda překračuje meze stanovené v předchozích rozhodnutích Evropského parlamentu.

Evropský parlament byl o jednáních pravidelně písemně informován prostřednictvím Výboru pro mezinárodní obchod.

Dne 30. března 2012 dosáhly smluvní strany politické dohody o celém textu, včetně jeho působnosti. Toto konečné znění musí všechny smluvní strany ratifikovat.

Pozměňovací postup

Pro ratifikaci pozměněného znění Dohody o vládních zakázkách Komise navrhla, aby Rada se souhlasem Evropského parlamentu přijala rozhodnutí o uzavření protokolu, kterým se mění Dohoda o vládních zakázkách, na základě čl. 207 odst. 4, k čemuž došlo dne 22. března 2013. Dne 14. června 2013 Rada věc oficiálně postoupila Parlamentu. Jakmile Parlament vydá souhlas, Rada musí přijmout rozhodnutí. To bude následně uloženo v sekretariátu WTO. Pozměněné znění Dohody o vládních zakázkách vstoupí v platnost poté, co dvě třetiny smluvních stran dokončí ratifikační proces.

Zájem EU na rozšíření působnosti Dohody o vládních zakázkách

V řadě zemí je největším odběratelem zboží všeho druhu, od základních surovin po technologicky vyspělá zařízení, vláda a její agentury.

Trh EU s veřejnými zakázkami je *de iure* otevřený a evropští zadavatelé umožňují přístup zahraničním uchazečům nad rámec veřejných zakázek, které spadají do působnosti Dohody o vládních zakázkách. Mnoho zemí však uplatňuje preferenční režimy pro domácí dodavatele. Dohoda o vládních zakázkách dává společně s EU právní jistotu pro přístup na zahraniční trhy.

Mimo to EU zavedla společná pravidla pro nabídková řízení na veřejné zakázky v rámci svých právních předpisů pro veřejné zakázky na vnitřním trhu EU. Část těchto právních předpisů je v současné době revidována¹. EU zavedla soubor pravidel, která zvyšují transparentnost a podporují nejmodernější postupy v nabídkovém řízení, jako je například elektronické zadávání veřejných zakázek. Větší transparentnost v souladu s pravidly EU pro zadávání veřejných zakázek zvyšuje právní jistotu a přispívá k boji proti korupci a úplatkářství ve třetích zemích.

Zajištění poskytování služeb obecného zájmu obyvatelstvu, především přístupu k základním službám, jako je voda, přístřeší, nakládání s odpady, zdravotní péče, vzdělání a kultura, je stále jedním z nejdůležitějších úkolů každé vlády. Každá země přistupuje jiným způsobem k tomu, aby tento úkol uvedla do rovnováhy s nutností účinně vynakládat omezené veřejné zdroje a s úsilím o maximální výhodnost a kvalitu zakoupených služeb a zboží. V řadě zemí slouží zadávání veřejných zakázek také jako důležitý nástroj pro podporu zaměstnanosti a hospodářské činnosti v určitém regionu a pro prosazování vysokých norem v oblasti ochrany životního prostředí a důstojných pracovních podmínek. Rozdílné jsou rovněž správní

¹ Vyjednávači Parlamentu a Rady dosáhli politické dohody o konečném znění v červenci.

úrovně zadavatelů. Dohoda o zakázkách tedy má před sebou obtížný úkol, neboť by měla vytvořit rovné podmínky a současně zajistit dostatečný prostor pro politická rozhodnutí a rozmanitost. Dohoda o vládních zakázkách tuto problematiku řeší několika výslovnými ustanoveními, která jsou zaměřena na cíle v oblasti ochrany životního prostředí, a tím, že u veřejných zakázek na výstavbu nemovitostí stanovuje poměrně vysokou hranici 5 milionů USD.

Dopad na aspekty týkající se práce, sociálních věcí a životního prostředí v rámci EU

Revidované znění Dohody o vládních zakázkách nemá vliv na právní předpisy EU v oblasti práce, sociálních věcí a životního prostředí: otázku, do jaké míry mohou zadavatelé EU od hostitelského členského státu požadovat dodržování právních předpisů v oblasti práce a životního prostředí, upravují směrnice o veřejných zakázkách, které v současné době prochází přezkumem. Nicméně Dohoda o vládních zakázkách zavazuje k dodržování těchto pravidel v oblasti sociálních věcí a životního prostředí veškeré uchazeče bez ohledu na to, zda pochází z EU, nebo ze zemí, které jsou smluvními stranami Dohody o veřejných zakázkách.

Charakteristické rysy pozměněného znění Dohody o vládních zakázkách

Přezkum Dohody o vládních zakázkách zdokonaluje hlavní text, v němž jsou nyní stanovena pravidla pro nabídkové řízení a který zaručuje vyšší míru jasnosti a transparentnosti.

Co se týče lepších pravidel, EU v průběhu jednání usilovala o změnu struktury nového znění Dohody o vládních zakázkách tak, aby sledovala jednotlivé následné kroky postupu zadávání zakázek. Nová pravidla obsahují řadu nových prvků:

1. Zahrnují možnost využít elektronické dražby, což zadavatelům stran dohody přinese větší pružnost například v tom, že při použití elektronických prostředků se zkrátí oznamovací lhůta;
2. Strany Dohody o vládních zakázkách budou muset zřídit bezplatnou centralizovanou elektronickou databázi, která bude obsahovat oznámení o zakázkách zveřejněných ministerstvy a jinými ústředními zadavateli. Tyto povinnosti vychází z velké části z modelu EU, z tzv. jednotné databáze TED (Tender Electronic Daily);
3. Obdobně jako u systému EU tato revidovaná pravidla pro výběr zaručí, že společnosti, které se dopustily závažných trestných činů, jiných závažných přestupků nebo profesního pochybení, mohou být z nabídkového řízení vyloučeny;
4. Revidované znění Dohody o vládních zakázkách obsahuje nová ustanovení pro rozvojové země, které si přejí k Dohodě přistoupit. Rozvojové země, které zahájily proces přistoupení k dohodě, mohou využít řady přechodných opatření. Patří k nim: i) cenové preference; ii) kompenzace; iii) postupné přidávání konkrétních subjektů a odvětví; a iv) finanční limity, které jsou zpočátku vyšší, než je stálý finanční limit. Dále bylo zavedeno ustanovení o možnosti odložit uplatňování konkrétní povinnosti stanovené v Dohodě s výjimkou požadavku zajistit rovnocenné zacházení se zbožím, službami a dodavateli všech stran Dohody v případě nejméně rozvinutých zemí na

dobu pěti let od přistoupení k Dohodě a u všech ostatních rozvojových zemí na dobu tří let. Toto období lze prodloužit;

5. V revidovaných pravidlech jsou v souladu se směrnicemi EU o veřejných zakázkách zmíněny technické specifikace, v nichž je zadavatelům umožněno zohlednit ochranu životního prostředí;
6. EU navíc dosáhla toho, že stávající povinnosti týkající se statistického výkaznictví jsou jednodušší. To zahrnuje omezení počtu údajů, které bude třeba předkládat, možnost poskytnout odhady a zavedení výjimky z povinností stran, které vedou centralizovanou databázi (podobně jako EU).

Co se týče rozšířené působnosti, k balíčku dodatečných opatření týkajících se přístupu na trh, který přinese uzavření dohody, patří následující skutečnosti:

7. strany v rámci Dohody doplní (alespoň) přes 200 dalších ústředních, místních a dalších vládních agentur;
8. Korea poprvé zahrne smlouvy o výstavbě, provozu a převodu;
9. téměř všechny strany doplnily další služby, například v oblasti telekomunikačních služeb;
10. došlo k určitému zlepšení co do rozsahu zboží;
11. všechny strany poprvé v plném rozsahu zahrnuly stavební služby, pod podmínkou dodržení příslušných limitů;
12. několik stran, zejména Izrael, Japonsko, Korea a Nizozemsko, pokud jde o Arubu, upravily prahové hodnoty, na něž se vztahuje Dohoda, směrem dolů;
13. Japonsko zahrnulo iniciativu financování soukromými zdroji;
14. Izrael postupně odstraní kompenzační režimy (v současné době 20 % u každé zakázky přidělené zahraničnímu uchazeči);
15. USA zruší ustanovení „Buy America“ u veřejných zakázek, které financuje agentura Rural Utilities Service.

Obecně lze říci, že EU získala tržní příležitosti, pokud jde o rozšíření působnosti (zejména u zemí EHP, Kanady, Jižní Koreje, Spojených států, Izraele, Tchaj-wanu, Hongkongu (Čína)), rozsah zboží a služeb a prahové hodnoty u zahrnutých výrobků a služeb (zejména v případě Japonska, Koreje a Izraele). To znamená zajištění dodatečných příležitostí ke vstupu na trh v hodnotě přibližně 30 miliard EUR.

EU na oplátku nabídla rozšířený rozsah zadavatelů zemím EHP, Švýcarsku, Tchaj-wanu, Japonsku a USA. Dále nabídla koncese na stavební práce Koreji, zemím EHP a Švýcarsku, částečné reciproční otevření odvětví železniční dopravy Japonsku a zadávání zakázek na nižší než ústřední úrovni Kanadě.

17. 9. 2013

STANOVISKO VÝBORU PRO ROZVOJ

pro Výbor pro mezinárodní obchod

k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Protokolu o změně Dohody o vládních zakázkách (07917/2013 – C7-0180/2013 – 2013/0086(NLE))

Navrhovatel: Filip Kaczmarek

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Dohoda o vládních zakázkách z roku 1994 má jen omezený počet členů, přičemž většinu z nich tvoří rozvinuté ekonomiky. Jedním z cílů revidované dohody je stávající počet členů rozšířit. Poskytuje tudíž pobídky pro rozvojové země, například možnost dočasného zavedení vyšších prahových hodnot a postupného rozšiřování působnosti na nové subjekty a odvětví, s cílem usnadnit otevření trhů zahraniční konkurenci.

Není nicméně jasné, zda revidované ustanovení o zvláštním a diferencovaném přístupu ve prospěch rozvojových zemí zlepšuje stávající pravidla. Nové znění umožňuje doplňkovou ochranu trhů rozvojových zemí po přechodnou dobu, zatímco v současné době mohou být vyjednány výjimky bez časových omezení. Na druhou stranu nové znění neposkytuje rozvojovým zemím výrazně lepší přístup na trhy ostatních smluvních stran dohody.

Přes celkově pozitivní změny, co se týče nabídkových řízení a transparentnosti, nelze očekávat, že státy k této dohodě přistoupí, aniž by se prokázalo, že přínosy převáží náklady – mimo jiné správní náklady spojené s procesem přistoupení a sociální a ekonomické náklady plynoucí ze ztráty trhů vládních zakázek pro domácí společnosti – a aniž by byly vytvořeny bezpečnostní sítě nutné pro minimalizaci následků těchto ztrát.

Dlouhodobé dopady liberalizace vnitrostátních trhů v oblasti veřejných zakázek a z nich plynoucí rozšířený přístup na trh jsou pozitivní, a to i přes výše zmíněné nedostatky v revidovaném znění.

Výbor pro rozvoj vyzývá Výbor pro mezinárodní obchod jako věcně příslušný výbor, aby

navrhl Parlamentu udělit souhlas.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	17.9.2013
Výsledek konečného hlasování	+: 17 -: 6 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Thijs Berman, Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Corina Crețu, Leonidas Donskis, Mikael Gustafsson, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Philippe Boulland, Edvard Kožušník, Isabella Lövin, Judith Sargentini
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Emma McClarkin, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	14.10.2013
Výsledek konečného hlasování	+: 21 -: 0 0: 2
Členové přítomní při konečném hlasování	Laima Liucija Andrikiienė, Maria Badia i Cutchet, Nora Berra, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, Andrea Cozzolino, George Sabin Cutaş, Marielle de Sarnez, Christofer Fjellner, Yannick Jadot, Franziska Keller, Bernd Lange, Vital Moreira, Paul Murphy, Niccolò Rinaldi, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Jan Zahradil
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Jarosław Leszek Wałęsa
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Elisabeth Jeggle, Krzysztof Lisek, Iosif Matula, Catherine Stihler